

■ Comunicat de premsa ■

L'arrossegament de 43.000 arbres a la conca del riu Francolí, principal causa dels danys provocats per la riuada de fa un any

- Un estudi de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) encarregat per l'ACA desvetlla que la suma de l'elevat cabal del riu amb l'aportació excepcional de vegetació va arrassar 160 hectàrees de conreus i terreny forestal
- Es recomanen mesures com l'eixamplament de la llera d'aigua amunt del pont principal de l'Espluga, la col·locació d'estructures en alguns punts per retenir la vegetació arrossegada i l'ampliació de la capacitat de desguàs d'alguns ponts, entre d'altres accions
- En un any i per via d'emergència, l'Agència ha invertit 3,6 MEUR en la conca del Francolí, amb 50 actuacions ja pràcticament finalitzades

L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) ha fet públics els resultats d'un estudi encarregat al Departament d'Enginyeria Civil i ambiental de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) per analitzar la riuada del riu Francolí de l'octubre de 2019. Mitjançant diverses visites de camp entre el novembre de 2019 i el gener de 2020, l'entrevista a diferents testimonis i la captació de 1.300 imatges mitjançant un dron, s'han analitzat les principals causes dels danys provocats per l'avinguda.

Efectes de la riuada a Vimbodí i Poblet (abans i després).

■ **Comunicat de premsa** ■

Cabals de fins a 1.200 m³/s

Durant la nit del dia 22 d'octubre de 2019, a la zona dels barrancs de Viern i Peguera, i dels rius Milans i Sec, es van registrar fins a 300 mm de pluja. Al ser precipitacions intenses, concentrades en un període breu de temps i caigudes sobre la part alta de la conca del Francolí, amb forts pendents del terreny, la crecuda del cabal als rius i barrancs abans esmentats va ser molt ràpida, així com la pujada dels nivells de l'aigua

Les estimacions efectuades per la UPC apunten que a la zona del pont de la Palanca (l'Espluga de Francolí), el cabal punta, provocat per retencions del cabals en algun punt aigües amunt, podria haver arribat, en el moment màxim, fins a 1.200 m³/s . Estem parlant d'un punt on habitualment el riu porta un cabal d'entre 0,5 i 1 m³/s. Altres rius de la seva capçalera, com el Milans també van registrar cabals molt superiors als habituals, amb 351 m³/s al seu pas per Vimbodí i Poblet (habitualment el cabal no supera els 0,5 m³/s).

Una de les principals causes dels danys d'aquesta riuada va ser l'exceptional arrancament de vegetació i arbres, estimat en 43.000 exemplars (14.000 m³ de fusta), i en una superfície arrasada de terreny forestal de 160 hectàrees.

Les zones ocupades per l'aigua durant l'episodi han coincidit amb els mapes d'inundabilitat elaborats per l'ACA, sent l'arrossegament de vegetació, sumat als elevats cabals d'aigua, el principal factor per explicar els importants danys provocats per la força de l'aigua.

Segons l'estudi però és improbable que torni a passar el mateix fenomen en la mateixa zona a curt i mig termini, ja que caldrien dècades per a restituir el bosc que fa un any va provocar els danys aigües avall.

Mesures recomanades

Una de les propostes de l'estudi de la UPC, que seran valorades per l'Agència en el marc del nou Pla de gestió dels riscos d'inundació a Catalunya, és la col·locació d'estructures a la llera del riu, consistents en una base de formigó enterrada amb unes piles (simulant la forma d'una pinta), per a retenir la vegetació. Aquesta mesura ja s'aplica en rius torrencials d'alta muntanya i evitaria a la conca del riu Francolí el tap en ponts sensibles a les poblacions aigua avall, evitant importants danys.

L'estudi desvetlla que la important avinguda del Francolí va eixamplar de manera natural la llera del riu en alguns punts, un fet que no s'havia produït durant segles. En aquest sentit, i com una mesura estructural per adapta-se i

■ **Comunicat de premsa** ■

mitigar fenòmens extrems, es proposa eixamplar la llera aigües amunt del pont principal de l'Espluga, augmentar la capacitat de desguàs del pont de Can Cisquet a la Riba i el dels ferrocarrils a Montblanc per poder assumir el transport de vegetació, així com també enderrocar ponts inservibles i abandonats.

La investigació també planteja assenyalar amb plaques els nivells d'aigua assolits durant l'avinguda en els llocs més significatius: Molins de Can Guasch i dels Frares i la Font Major a l'Espluga, el Raval de Santa Anna a Montblanc, i el pont de Cal Cisquet a La Riba, a més de mantenir les plaques actuals de l'aiguat de 1994 en aquests punts.

Prop de 50 actuacions i 3,6 MEUR d'inversió

Arran dels danys provocats per la riuada del passat octubre, l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) va aprovar, per via d'emergència, prop de 50 actuacions a la conca del riu Francolí amb una inversió de 3,6 MEUR, pràcticament finalitzades. Molts dels treballs duts a terme, més enllà de restituir els danys a la llera o a les infraestructures de defensa existents, han inclòs tipologies més perdurables en el temps, amb l'objectiu d'adaptar-se millor a fenòmens meteorològics extrems futurs.

22 d'octubre de 2020